

NUORI
SUOMI

Lapsella on oikeus liikkua.

SILJA LINE   VEIKKAUS

URHEILUSEURAN TOIMINTALINJA

Työvihko urheiluseuran oman toimintalinjan tekemistä varten

URHEILUSEURAN TOIMINTALINJA

Tämän työvihon tarkoituksena on auttaa urheiluseuroja laatimaan omalle urheiluseuralle koko seuran toimintalinja. Seuran toimintalinja selkiyttää seuran toimintaa. Se selvittää jäsenille ja muille toiminnasta kiinnostuneille, miksi seura on olemassa, millaisille arvoille seuran toiminta perustuu, miten käytännön asiat seurassa hoidetaan ja millaisia palveluja seura tarjoaa. Työviikkoon on koottu esimerkkejä eri osa-alueista.

Jokaisen urheiluseuran linjauksiin vaikuttavat seuran omat lähtökohdat, seuran historia ja olemassa oleva seurakulttuuri. Seuran toimintalinjaukset ovat osa seuran imagoa. Seuratoimintalinjauksia laadittaessa mukaan kannattaa ottaa useita seuratoimijoita ja lasten vanhempia, joiden kanssa asiaa on hyvä pohtia ja synnyttää keskustelua eri osa-alueista. Seuratoimintalinjauksen tarkoituksena on selkeyttää seuraväen yhteispeliä. Linjauksiin kannattaa palata vuosittain ja tehdä tarpeelliset muutokset. Ennen linjausten tekemistä on hyvä tutustua Nuoren Suomen 'Unelma hyvästä urheilusta' –vihkoon, johon on koottu lasten ja nuorten urheilun eettiset linjaukset seurojen ja lajiliittojen eettisen pohdinnan tueksi. Lisäksi kannattaa perehtyä myös Nuoren Suomen julkaisemiin 'Lasten kilpailutoiminnan suosituksiin'. Tukimateriaalina toimivat hyvin myös SLU:n Hyvä Seura –materiaalit sekä oman lajiliitosi aineisto. Antoisia hetkiä seuran toimintalinjausten parissa!

Terveisin

Eija Alaja
Nuori Suomi ry

Yhteystiedot
www.nuorisuomi.fi
eija.alaja@nuorisuomi.fi

SISÄLTÖ:

1. Yleistä urheiluseuran toimintalinjausten tekemisestä
2. Urheiluseuran toimintalinjauksen runkosuunnitelma
3. Urheiluseuratoiminnan visio
4. Urheiluseuran eettiset linjaukset
5. Urheiluseuratoiminnan tavoitteet
6. Käytännön toimintaperiaatteita urheiluseurassa
7. Urheiluseuran organisaatio ja vastuuhenkilöiden roolit
8. Joukkue / ryhmäkohtaiset sopimiset = Operaatio Pelisäännöt
9. Urheiluseuran tarjoamat toimintamuodot ja palvelut

YLEISTÄ URHEILUSEURAN TOIMINTALINJAUSTEN TEKEMISESTÄ

MITEN LIIKKEELLE?

Seuran toimintalinjan laatiminen ei ole yhden eikä kahden ihmisen homma, vaan se jos mikä on yhteistyötä. Aluksi kannattaa miettiä, keitä kaikkia kannattaisi ottaa mukaan, jotta lopputulos tuntuisi yhdessä sovitulta. Mukaan kannattaa ottaa luonnollisesti seuran hallitus ja eri jaostot. Lasten vanhempien näkemyksien kuuntelussa voidaan hyödyntää pelisääntötilaisuuksia tai teettää sitä varten erillinen kysely. Yksi henkilö kannattaa nimetä päävastuulliseksi, joka suunnittelee, miten prosessi seurassa etenee ja että se aikanaan saadaan loppuun. Vastuuhenkilön kannattaa keskustella aiheesta esim. oman lajiliiton tai alueen seuratoiminnan asiantuntijan kanssa. Ulkopuolinen asiantuntija voi antaa uusia näkökulmia ja tarvittaessa tukea prosessin edistämiseksi. Prosessin eri vaiheissa on hyvä käyttää erilaisia työskentelytapoja ja idearyhmiä, näistä saat lisävinkkiä mm. Hyvän Seuran Johtaminen – kansioista.

TOIMINTALINJAUKSISTA VIESTIMINEN

Seuran toimintalinjauksista kertominen jäsenille on tärkeä osa koko prosessia. Monet seurat ovat painaneet linjauksista vihon ja linjaukset ovat olleet myös seuran nettisivuilla kaikkien luettavissa. Seuran omat tilaisuudet kannattaa hyödyntää asian esittelyssä. Toimintalinjaukset alkavat vaikuttamaan toimintaan vasta kun mahdollisimman moni seuran jäsen on niistä tietoinen ja sitoutunut toimimaan niiden mukaan.

TOIMINTALINJAUSTEN AJANTASALLA PITÄMINEN

Seuran toimintalinjauksiin on palattava aina aika ajoin ja tarkistettava, vaativatko toimintalinjaukset tarkennuksia tai lisäyksiä. Vuosittain on hyvä ennen kauden alkua palauttaa jäsenistön mieliin toimintalinjausten sisältö. Tarkempi päivitys aiheesta kannattaa tehdä muutamien vuosien välein.

URHEILUSEURATOIMINNAN VISIO

Urheiluseuran visio on unelma siitä, millainen seura haluaisi tulevaisuudessa olla.

Vision suunnittelussa kannattaa huomioida seuraavia asioita:

- visio on riittävän konkreettinen
- visio on toteutettavissa – haastava, mutta mahdollinen
- visio perustuu tahtoon – se saavutetaan, kun yhteistä tahtoa löytyy
- visio on innostava
- visio on helposti viestittävä
- vision tahtotila on sidottu tiettyyn ajankohtaan (esim. vuosi 2010)

Esimerkki visioita:

Nuoren Suomen urheiluseuratoiminnan visio

Jokainen mukana oleva lapsi ja nuori kokee olevansa tärkeä ja nauttii liikkumisesta urheiluseurassa.

Nokian Palloseuran visio

Nokian Palloseura on palloilulajien harrastajamäärältään mitattuna Nokian suurin seura. Junioritoiminta on kasvatuksellisesti kansallista huipputasoa. Seuran kilpaurheilullinen menestys on kansallista tasoa.

Kuvitteellinen seuravisio

Seuran tavoitteena on tarjota kaupunginosan lapsille ja nuorille laadukasta ja monipuolista liikuntaa taitotasoon katsomatta. Mukaan otetaan kaikki halukkaat lapset ja nuoret ja heitä kohdellaan tasapuolisesti.

URHEILUSEURAN EETTISET LINJAUKSET

Eettisillä linjauksilla pyritään kuvaamaan moraalisia periaatteita, joihin seuran toiminta perustuu. Eettiset linjaukset ovat seuran tahdon ilmaisu. Näitä asioita meidän seurassa kunnioitetaan, näitä eettisiä periaatteita tulee aina ja kaikessa noudattaa, kun on kysymys seuran toiminnasta. Eettisten periaatteiden tulisi ohjata päätöksentekoa ja toimintaa kaikilla tasoilla.

Tutustu Nuoren Suomen Unelma hyvästä urheilusta –vihkoon, johon on koottu suomalaisen lasten ja nuorten urheilun eettiset linjaukset.

Alla esimerkkejä nuorisourheilun eettisistä periaatelinjauksista.

- Kaikille lapsille tarjotaan yhtä paljon peliaikaa
- Toimintamme tarjoaa lapsille iloa ja mielihyvää
- Kannustamme kaikkia lapsia hänen taitotasostaan riippumatta
- Seuramme toiminta on päihteetöntä ja terveellisiä elämäntapoja korostavaa.
- Valmentajia rohkaistaan kuuntelemaan sekä junioreita, että näiden vanhempia.
- Kaikille valmentajille tarjotaan samat mahdollisuudet osallistua valmentajakoulutukseen.

URHEILUSEURATOIMINNAN TAVOITTEET

Seuratoiminnalla on tavoitteita, joita kohti toimijat yhdessä työskentelevät. Aina näitä tavoitteita ei ole yhdessä mietitty tai niitä ei ole tuotu julki, jonka johdosta seuraväki edistää kukin omia tavoitteitaan ja ponnisteluja yhteisen päämäärän edistämiseksi ei ole. Seuran yhteisistä tavoitteista sopiminen mahdollistaa yhteisen onnistumisen ja yhdessä tekemisen tunteen. Seuran yhteisistä tavoitteista jokainen ryhmä/ joukkue voi tehdä omia osatavoitteita, jotka edistävät seuran kokonaistavoitteen saavuttamista.

Tavoitteita voi tehdä esim. seuraavista osa-alueista:

- Kasvatukselliset tavoitteet
- Urheilulliset tavoitteet
- Terveellisiin elämäntapoihin liittyvät tavoitteet
- Viihtymiseen ja ilmapiiriin liittyvät tavoitteet
- Eettiset tavoitteet
- Taloudelliset tavoitteet
- Yhteiskunnalliset tavoitteet

MEIDÄN SEURATOIMINNAN TAVOITTEET

Pohtikaa yhdessä seuranne tavoitteita:

Kirjoittakaa tähän, mille eri osa-alueille haluatte asettaa tavoitteita?

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Minkälaisia tavoitteita eri osa-alueet pitävät sisällään?
Kirjoittakaa tavoitteet konkreettiseen muotoon.

Tavoite 1

Tavoite 2

Tavoite 3

Tavoite 4

Tavoite 5

KÄYTÄNNÖN TOIMINTAPERIAATTEITA URHEILUSEURASSA

Seurassa on paljon käytännön toimintatapoja, jotka on hyvä olla kaikkien tiedossa. Nämä asiat on hyvä kirjata, jotta kaikilla seuran jäsenillä olisi yhteinen tietämys siitä, miten eri tilanteissa toimitaan. Näin vältetään monilta ristiriidoilta. Seuran hallituksen tehtävänä on linjata suuret toimintalinjaukset, sillä hallitus on myös oikeudellisesti ja taloudellisesti vastuussa seuran toiminnasta.

Tässä muutamia käytännön asioita, joista on hyvä sopia yhteinen toimintatapa.

- Miten seuran ryhmät tai joukkueet muodostetaan
- Paljonko eri ikäiset lapset ja nuoret määrällisesti harjoittelevat
- Miten lapsia peluutetaan / miten osallistutaan kilpailuihin
- Paljonko osallistumismaksut ovat eri ryhmille
- Miten asioista seurassa tiedotetaan
- Mikä on seuran linja päihteiden käytön suhteen seuran eri tilaisuuksissa, kilpailumatkoilla yms.
- Seuran talkootöihin osallistumisen periaatteet
- Seuratoimijoiden rekrytointi
- Miten seurassa varmistetaan kaikkien seurantyöntekijöiden kiittäminen
- Miten seuran eri lajijaostojen välinen yhteistyö toimii
- Miten toimimme suhteessa yhteistyökumppaneihimme

Seuratoiminnan perustana on Suomen laki, yhdistyslaki, SLU:n, lajiliittojen sekä aluejärjestöjen sääntöjen noudattaminen kaikessa toiminnassa.

URHEILUSEURAN ORGANISAATIO JA VASTUUHENKILÖIDEN ROOLIT

Urheiluseuran tehtävien organisointi edellyttää tehtävien jakoa erilaisiin osa-alueisiin ja eri vastuuhenkilöille. Seuran organisaatiossa on ylimpänä hallitus, joka vastaa juridisesti seuran toiminnasta ja taloudesta. Hallituksen alle voidaan tarvittaessa perustaa erilaisia jaostoja tarpeen mukaan. Jaostojen tehtävänä on vastata tietyistä lajista tai osa-alueesta seurassa. Tehtävänä voi olla esim. vastata seuran nuorisotoiminnasta, markkinoinnista, viestinnästä...Jokainen seura itse päättää, millaisen organisaation se haluaa rakentaa. Organisaation eri tehtävissä toimivilla henkilöillä on erilaiset roolit ja niihin kuuluvat tehtävät. Eri rooleihin kuuluvat tehtävät on hyvä kirjata. Näin vastuuhenkilö tietää tehtävänsä eivätkä vastuuhenkilöiden tehtävät mene päällekkäin tai joku osa-alue jää hoitamatta.

Esimerkkejä tehtävä-alueista, joita seurassa voi olla:

- Urheilija
- Vanhempi
- Valmentaja
- Joukkueen-/ryhmänjohtaja
- Huoltaja
- Seuran nuoriso-/valmennuspäällikkö
- Seuran puheenjohtaja
- Seuran sihteeri
- Hallituksen jäsenet
- Rahastonhoitaja
- Markkinoinnista vastaava
- Tiedottaja
- Muut

URHEILUSEURAN ORGANISAATIO

Piirtäkää kaavakuva seuran organisaatiosta. Miettikää tarvitaanko organisaatioon mahdollisesti uusia osa-alueita voidaanko, jokin vanhoista osa-alueista poistaa tai yhdistää johonkin toiseen osa-alueeseen?

ERILAISIA ROOLEJA SEURASSA

Mitä erilaisia rooleja seurassanne jo on olemassa ja mihin uusiin tehtäviin kaivataan vastuuhenkilöitä? Kirjatkaa tehtävänimikkeet ja toimenkuvat, jotka kuuluvat eri roolien vastuuhenkilöille. Varmistakaa, että yhdelle henkilölle ei tule liian suuria vastuualueita hoidettavaksi.

● Puheenjohtaja _____

● _____

● _____

● _____

jne.....

JOUKKUE / RYHMÄKOHTAISET PELISÄÄNNÖT

Jokaisessa joukkueessa tai ryhmässä kannattaa käydä vuosittain pelisääntökeskustelut, joiden aluksi on hyvä tutustua seuran toimintalinjauksiin.

Pelisääntökeskusteluissa kannattaa sopia ainakin seuraavista asioista:

- miten varmistetaan kaikkien **tasavertainen osallistuminen** toimintaan sekä kilpailuissa että harjoituksissa
- miten varmistetaan toiminnan **leikinomaisuus**
- miten edistetään **terveellisiä elämäntapoja**
- miten toimitaan, jos pelisääntöjä ei noudateta
- muut juuri ko. ryhmän kannalta tärkeät asiat

Keskusteluissa on hyvä myös sopia, miten informoidaan niitä lapsia ja vanhempia, jotka eivät olleet mukana pelisääntökeskusteluissa.

Hyödyntäkää Pelisääntökeskusteluihin valmistauduttaessa vanhemmille tarkoitettua **ennakkokyselyä**, joka löytyy Nuoren Suomen nettisivuilta ja Pelin Henki -vihosta.

Maksutonta Pelisääntömateriaali voi tilata Nuoresta Suomesta www.nuorisuomi.fi
Materiaalia on tarjolla keskustelun vetäjälle, vanhemmille ja lapsille.

Pelisääntötilaisuuksien vetäjille järjestetään tarvittaessa Pelisääntökoulutusta liikunnan aluejärjestöjen kautta.

**NUORI
SUOMI**

OPERAATIO PELISÄÄNNÖT MEIDÄN SEURAMME ERI RYHMISSÄ / JOUKKUEISSA

Miten seurassa on varmistettu, että kaikissa ryhmissä tai joukkueissa tehdään pelisääntösopimukset lasten ja nuorten sekä vanhempien kanssa ?

Miten ryhmiä autetaan onnistuneen Pelisääntökeskustelun järjestämisessä ?

Miten toimitaan, jos ryhmässä tulee erimielisyyksiä sovittujen Pelisääntöjen noudattamisesta ja ryhmä itse ei pysty ratkaisemaan ongelmaa ?

URHEILUSEURAN TOIMINTAMUODOT

Seurassa on usein monenlaisia toimintamuotoja eri ikäisille. Seuran toiminnasta kiinnostuneiden kannalta on hyvä, jos seuran tarjoamat toimintamuodot on kirjattu, jotta toiminnasta kiinnostuneet voivat niihin tutustua.

Esimerkki eri-ikäisille tarjolla olevista toiminnoista

Alle kouluikäiset

- **Liikuntaleikkikoulu** 1 krt/ vko, keskiviikkoisin klo 17.30
- Paikka: Kivelän koulu
- Hinta: 50 € / lukukausi
- Lisätietoja: Leena Virtanen, puh. xxxxx ja e-mail: xxxx

7-14 –vuotiaat

- **Monipuolinen urheilukerho**, jossa kokeillaan eri lajeja.
- Kerho kokoontuu tiistaisin klo 17.30 Kalliolan koululla
- Hinta: 50 € / lukukausi

- **Yleisurheilukoulut** 7-14 v. Keskusurheilukentällä touko-syyskuu, tiistaisin ja torstaisin klo 18
- 7-10 v. harjoittelevat 2 krt / vko ja osallistuvat kesäisin kilpailuihin oman halunsa mukaan.
- 11-14 v. harjoittelevat 3 krt/ vko
- Hinta 60 €

- **Iltapäiväkerho** ala-asteikäisille 17.8.-2.6. tiistaisin ja torstaisin klo 12-16
- Ohjelmassa monipuolista liikuntaa + välipala
- Hinta: 2 € / krt

Lisätietoja: Maija Maijala, puh. xxxx ja e-mail: xxxxx

Nuoret 15-20 v.

- **valmennusryhmät**, joissa tarjotaan ohjattua valmennusta (harjoitukset+ harj.ohjelma, valmentaja)
- harjoitukset 3 krt/ viikko ma, ke ja pe
- harjoituspaikka: urheiluhalli ja keskusurheilukenttä
- Hinta: 80 € / vuosi

- **nuorten sporttiklubi** – harjoitukset torstaisin klo 18 Urheiluhallilla
- harrastetaan monipuolisesti eri urheilulajeja
- Hinta: 2 € / krt
- Lisätietoja: Tiina Tolonen, puh. xxxx ja e-mail: xxxxx

Kesäleiri

- seuran **kesäleiri** järjestetään 7-14 –vuotiaille

